

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-26
Besvaras senast
2020-12-10

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2020/21:190 EU:s taxonomi för hållbarhet

Arbetet med EU:s taxonomi för hållbara ekonomiska aktiviteter fortsätter. Kommissionen presenterade den 20 november sitt utkast till den delegerade akt som ska ange kriterierna för när olika aktiviteter ska anses hållbara.

Sedan tidigare är det känt att kommissionen inte tar fram några kriterier för kärnkraften, vilken därmed definitionsmässigt klassas som icke hållbar. Vi liberaler har tidigare i en skriftlig fråga till statsrådet (2019/20:1194) uppmanat regeringen att agera gentemot kommissionen för att säkerställa att kriterier för kärnkraften tas fram, men fick veta att regeringen inte avser att agera.

Av det presenterade utkastet till delegerad akt framgår det nu även att den svenska vattenkraften föreslås klassas som icke hållbar. Österrike, som också drabbas, reagerade kraftfullt redan några dagar innan akten presenterades när innehållet blev känt. Bland annat menade statssekreteraren Magnus Brunner vid Österrikes infrastruktur- och miljöministerium att: ”Das [att utesluta vattenkraften] wäre für Österreich und viele Energieexperten in Europa völlig unverständlich und sachlich nicht gerechtfertigt. Ein Schlechterstellen der Wasserkraft würde die Klimaziele Europas und Österreichs gefährden.” (Kronen Zeitung den 16 november 2020)

Att vattenkraften och kärnkraften är på väg att klassas som ohållbara är verkligen, med Brunners ord, fullständigt obegripligt och det kommer att ha stor påverkan även på Sveriges möjligheter att nå våra klimatmål och att i övrigt uppfylla de krav på hållbarhet som unionen ställer på oss. Tillgången till kärn- och vattenkraften är både den viktigaste förklaringen till Sveriges förhållandevis låga klimatgasutsläpp och en viktig förklaring till framgången för industrin i Sverige.

Det väl känt att regeringen har varit engagerad när det gäller skogsfrågor i taxonomin och arbetat för att föra fram den svenska synen på hållbarhetsfrågorna i Bryssel. Det är givetvis positivt att regeringen har tagit sitt ansvar här, men det gör det än mer förbryllande att regeringen har varit så oengagerad i försvaret av det svenska kraftsystemet.

Vad gäller kärnkraften är Sveriges linje är att den ska användas effektivt i Europas klimatomställning. För att den ska kunna bli ett effektivt verktyg i klimatarbetet är det avgörande att det tas fram urvalskriterier för den.

Regeringen har fortfarande möjlighet att reagera gentemot kommissionens oblyga försök att hålla den utanför taxonomin.

Inte heller har regeringen ryckt ut till försvar för vattenkraften, som av alla aktörer ses som en helt omistlig komponent för ett Sverige med nettonegativa utsläpp. Den om något är central för vårt klimatarbete, och den måste kunna anses vara del av en hållbar framtid.

Om inte kommissionen ändrar sin linje ser Sverige ut att gå från ett globalt föredöme i hållbarhetsfrågor till att utan grund utpekas som en värsting.

Med anledning av det ovan anförda önskar jag fråga statsrådet Per Bolund:

1. Vilka åtgärder har regeringen vidtagit, och avser att vidta, för att påverka kommissionen avseende den delegerade akten i frågor gällande kärnkraft och vattenkraft?
2. Hur ser regeringen generellt på sina möjligheter till dialog i frågor som kommissionen ansvarar för och har regeringen för avsikt att förändra dialogen i något avseende?
3. Anser regeringen att Sverige bör bistå kommissionen i frågor där Sverige besitter gedigen erfarenhet och kompetens – till exempel i hållbarhetsfrågor?
4. Borde regeringen i så fall ha erbjudit kommissionen stöd i att bedöma kärnkraftens hållbarhet, t.ex. vad avser hanteringen av använt bränsle som är det besvärliga för kommissionen att bedöma?
5. Anser regeringen generellt att Sverige bör försöka påverka kommissionen när den är på väg att ta fram regelverk som inte stämmer överens med den svenska synen i viktiga frågor, till exempel hållbarhet?

.....

Joar Forssell (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren